

Henrik Vestergaard Stokholms tale ved overrækkelsen af Demokratistafetten

Taler

Henrik Vestergaard Stockholm 5. juni 2020
Tidligere stafetholder

Dato**Sted**

Vartov, København

Omstændigheder

Siden 2005 har DEO i samarbejde med Vartov og Stafetkomiteen uddelt en Demokratistafet til en modtager, der skal løfte den demokratiske arv fra Ebbe Kløvedahl Reich. Overrækkelsen sker hvert år i forbindelse med grundlovsfejringen i Vartov.

Tilbageblik og status

For to år siden stod jeg her og modtog demokratistafetten sammen med mine to fantastiske piger, Roda og Ruwayda. Det var et af mine livs største øjeblikke. Og det er ikke bare noget jeg siger til den her lejlighed. Det mener jeg virkelig. Jeg har aldrig glemt, hvordan det var at stå og kigge ud over jer, og mærke varmen fra jer alle. I aner ikke, hvor meget den stafet og det rygstød betød for mig og pigerne, og hvad den har betydet på min skole.

Da jeg stod her sidst, var der valg til Folketinget, og vi havde alle håb i maven. Om aftenen stod det klart, at vi fik en nye regering og andet flertal. Jeg håbede inderligt, det betød et opgør med Inger Støjberg, Martin Henriksen, Morten Messerschmidt og den yderste højrefløjs kyniske og hadefulde retorik og udlændingepolitik. Et opgør med negativ nationalisme, tunnelsyn, fordomme, og udgrænsning af kulturer, befolkningsgrupper og bestemte mennesker. Det var ikke til at være i, og jeg var så ked af det hele.

Den gang var det somalierne, man ville sende tilbage til et totalt krigshærget land, uden at kunne garantere deres sikkerhed. Dengang kæmpede jeg og Nyborg Gymnasium for en familie, som var blevet meldt ud af samfundet og endt i et juridisk tomrum – og med fem dejlige unger, som blev meldt ud af skolerne med to dages varsel. Kommunen stoppede al økonomisk hjælp samtidigt. Jeg lod mine to piger blev i 10. klasse alligevel, og vi lavede nødscole til de mindre børn og samlede penge ind, så familien kunne blive i deres hjem i

Nyborg. Tanken om at de skulle sidde på et udrejsecenter var ubærlig for mig og for borgerne i Nyborg – og mange ude i hele landet.

For mig var det dengang som nu helt uforståeligt og uretfærdigt. I den grundlov jeg handler efter, og i den verden jeg lever i, har alle børn nemlig ret til undervisning og et trygt børneliv. Jeg argumenterede ud fra den Grundlov vi fejrer i dag.

Ret hurtigt kom jeg under voldsom beskyldning, og navngivne DF'ere krævede mig fyret, og stillede spørgsmål til ministeren om, hvorvidt sagen ikke skulle have konsekvenser for min ansættelse. Jeg blev kaldt landsforræder, frelst idiot og beskyldt for at agere som politiker.

Jeg sagde dengang som nu, at jeg ikke er politiker, men at jeg står op om morgen for at passe på mine elever, og at jeg hver dag stræber efter at danne og uddanne de unge mennesker ud fra værdier, som er klart beskrevet i gymnasiets formålsbeskrivelse. Vi arbejder nemlig for, at skolernes dagligliv bygger på åndsfrihed, ligeværd og demokrati og for at styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Det formål er omdrejningspunkt for alt, hvad vi gør på Nyborg Gymnasium, og på alle andre ungdomsuddannelser i det her land. Friheds- og menneskerettigheder gælder nemlig alle! Det sagde jeg for to år siden....

Det endte med, at alle ungerne kom tilbage i skole, og familien fik deres rettigheder tilbage, og for bare halvanden måned siden, fik familien endelig opholdstilladelse, og kampen er endelig slut efter to år. Roda og Ruwayda går i 2.g på min skole, og lillesøster er startet i 1.g. Det endte godt.

Dengang for to år siden troede jeg virkelig på en mere human politik. Jeg havde håb, og kunne ikke forestille mig en socialdemokratisk regering, som ville overgå Inger Støjbergs konfrontatoriske og populistiske udgrænsning af de mest svage grupper i vores samfund.

Jeg troede, at der kom anstændighed og ordentlighed tilbage i regeringsførelsen. Så kom Covid-19, og jeg lukkede mig inde i mit eget skole-ekkokammer og prøvede at navigere i krisen, som slugte al min opmærksomhed og mit arbejde.

Deja vu med Aya og de andre syrere

Men så fik jeg mareridtsagtig deja vu, som desværre ikke bare var et mareridt man kan vågne fra. Dagen efter familien Abdisalan fik asyl, så fik jeg besøg af min søde elev, Aya Abu-Deher fra 2.q. Hun kom grædende, og viste mig brevet fra Udlændingestyrelsen, hvor der står, at hun har fået inddraget sin opholdstilladelse, og skal sendes tilbage til Syrien med sin familie. Men Aya og hendes familie er rædselsslagne for at komme tilbage. De er blevet intimideret og truet af regimet, og derfor flygtede de. Men ingen danske myndigheder tror på det.

Aya og de andre syrere er flygtet fra den brutale borgerkrig og Assads diktatur i Syrien i 2015. Hendes brødre flygtede fra militærtjeneste i diktaturet året før, og familien blev efterfølgende chikaneret og truet, så de måtte flygte. Siden Aya kom til Danmark, har hun og familien gjort alt for at blive integreret. Hun har gået i sprogskole, den lokale grundskole i 7.-9. klasse, 10. klasse på Nyborg Gymnasium, og nu er hun tre måneder fra at blive HF-student fra skolen. Hun har klaret det så flot, taler klingende dansk, og har selvfølgelig drømme om job, uddannelse og et liv i Danmark. Hun vil hellere dø her end tage tilbage til Syrien.

Mange andre syriske familier i Danmark har lige nu fået den samme besked, fordi Danmark, som det første og eneste vestlige land mener, at sikkerheden i området omkring Damaskus er forbedret efter den årelange borgerkrig. Det på trods af, at EU og alle andre europæiske lande mener, at Syrien ikke er noget sikkert land at vende tilbage til. Og det på trods af, at vores egen udenrigsminister sidste år udtalte at: *”Regimet er kendt for tortur og vilkårlige tilbageholdelser. Utallige syrere lever i skræmmende usikkerhed”*. Amnesty International advarer også klart mod hjemsendelser, fordi der er risiko for alvorlige menneskerettighedskrænkelser. FN’s Flygtningeorganisation har også vurderet at *”forholdene endnu ikke er tilstrækkeligt sikre og bæredygtige nok til, at syriske flygtninge generelt kan begynde at vende tilbage”*.

Det paradoksale er også, at den danske regering ikke samarbejder med Assad-regimet, og derfor ikke har aftaler om hjemsendelse med syriske myndigheder.

Når man mister sin opholdstilladelse, så sendes man til et udrejsecenter, fordi det er et hjemrejseperspektiv. Men familien, og alle andre syrere, der har fået samme besked, vil komme til at sidde på de centre i årevis, fordi ingen ved, hvordan Assads diktatur udvikler sig i Syrien.

Tesfaye har gentagne gange udtalt sig om sagen, og affejet den med samme argument om, at man ikke kan hive en enkeltsag ud af bunken og give ophold, fordi Aya eller andre har været i fjernsynet med deres tragiske sager. Det er vi alle enige i, for sagsbehandlingen skal selvfølgelig bygge på fælles principper, som er en retsstat værdig. Vi skal ikke tage en enkeltsag ud af bunken. Vi skal tage hele bunken og overveje om principperne ikke skal ændres. For skal vi virkelig være det eneste land i Europa, der behandler mennesker i nød på den måde? Det er så inhumant og uværdigt, at de stakkels mennesker skal sidde på centre på ubestemt tid. Ingen andre lande i Europa kunne drømme om den her praksis.

Og det værste er, at det handler om symbolpolitik. Det handler om at signalere, at folk i nød skal holde sig væk fra Danmark. Frygten for stemmetab til den yderste højrefløj er åbenbart vigtigere end hensynet til udsatte mennesker i vores land. Men det her er mennesker af kød og blod, og kan det virkelig være rigtigt, at man internerer udsatte og sårbare mennesker på ubestemt tid i lejre i Danmark.

Jeg tror ikke, jeg er den eneste, der er blevet chokeret over den nuværende regering. Jeg tror, mange danskere har det som jeg – og det kan jeg også se på de reaktioner, der er kommet i medierne og på de sociale medier. Det er også nået Le Monde, NY-times, BBC, CNN, ZDF, The Guardian, Al Jazeera, Taiwan, Tyskland, Tele France, Italien, Island, Irland. En amerikansk journalist det amerikanske Foreign Policy fortalte mig, at man betragter Danmark som et racistisk land...

Tesfaye og Stoklund fremhæver hele tiden, at vi skal tro på systemet og dommernes afgørelse i Flygtningenævnet. Men de ved ikke, om folk bliver slået ihjel. Det er en livsfarlig russisk roulette med menneskeliv. Ingen kan garantere for de menneskers sikkerhed, og ingen myndigheder tror på de fortællinger syrerne kommer med, selvom eksperter og rapporter fra hele den vestlige verden understøtter de beretninger, de syriske flygtninge kommer med. Danmark går

enegang, og det er nyt for mig i Danmark, at man ikke tror på mennesker.

Så det her handler ikke om en Aya-lov. Det handler om hele lovgivningen, som dommerne i Flygtningenævnet efterlever. Det handler om den måde §7, stykke 3 bruges på i Danmark, som det eneste vestlige land.

Det handler også om, at vi grundlæggende kommer til at lade mennesker sidde på ubestemt tid på udrejsecentre fyldt med ”motivationsfremmende foranstaltninger” og tager de mennesker som gidsler i en symbolpolitisk kamp for at vise omverdenen, at vi er hardlinere i Danmark. Det handler om, at vi sætter menneskeliv på hold, mennesker med ressourcer, som vil bidrage til vores samfund – både kulturelt, socialt og økonomisk. Syrerne er blevet velfærdsstatens bombeskjold. Og Tesfaye er velfærdsstatens stolte selvudråbte dørmand...

Ikke alene mere

Og jeg står ikke længere alene med mine synspunkter – lige som sidste gang. For heldigvis har hele Uddannelses Danmark bakket op, og vi står skulder ved skulder. Mange af jer læste måske også den fantastiske kronik, som 15 uddannelsesorganisationer udsendte. De skrev:

”Vi skal opdrage eleverne til at leve i og medvirke til et samfund som det danske med frihed og folkestyre. Vi skal lære eleverne samfundssind, folkeoplysning og retsorden. Man kunne sammenfatte det med: vi skal lære eleverne ordentlighed. Uden ordentlighed forvirrer de forpligtende fællesskaber.

” Vi skaber vores samfund sammen – hver dag. Handlinger og sprog skaber vores verden. Samfundssind er meget mere end at hoste i ærmet. Vi vil også blive målt på vores evne til at være et ordentligt folk.”

Det er nemlig ikke nok at hoste i ærmet. Formålsparagraffen på ungdomsuddannelserne skal nemlig ikke bare være varm luft i politiske skåltaler og i åndernes rige. Den skal udleveres og realiseres hver dag - også selvom den samme formålsparagraf lige nu karambolerer med Stoklunds, Tesfayes og Mette Frederiksens kyniske forsøg på at fastholde de vælgere, der er vandret hen over

midten. For det kan koste menneskeliv.

Så uanset hvilke politiske vinde der blæser og uagtet partiers behov for stemmemaksimering, så står uddannelses Danmark og klassekammerater fra alle egne af det her land sammen om at kæmpe for Aya Abo Daher, Faeza og de andre syrere! Det handler om uddannelse, og det handler om menneskers liv og død!

Ord skaber virkelighed

Men menneskeliv og grundlæggende samfundsværdier bekymrer ikke Tesfaye og Stoklund i den her sag. Men magten gør. Sandhed og løgn, rigtigt eller forkert afgøres ikke af fakta, rapporter og vurderinger fra alle andre vestlige lande. Nej sandheden afgøres af Stoklund, Tesfaye, som henviser til de 8 ud af 10 danskere, som de mener bakker op om regeringens politik. Men gad vide om Stoklund og Tesfaye har spurgt alle danskere, om det harmonerer med danske værdier, at Danmark som det eneste vestlige land sender mennesker tilbage til et diktatorisk regime, der vilkårligt forfølger og slår folk ihjel? Hvad er det lige de danske myndigheder, Tesfaye og Stoklund ved, som ingen andre vestlige lande ved om sikkerheden i Syrien? Det kan og vil ingen svare på...

Stoklund og Tesfaye bliver også ved med at gentage de samme onelinere, at der ikke kan laves særlove, fordi Aya og andre har været i fjernsynet. De bruger også de samme onelinere om syreres kriminalitet, antallet af hjemrejste og deres behov for offentlig forsørgelse igen og igen. Til trods for, at de myter er tilbagevist et utal af gange. Det er demagogi og populisme af værste skuffe.

Ord skaber virkelighed, og Stoklund og Tesfayes ord er magt. De siger, hvad de vil, om virkeligheden – uanset hvad fakta, rapporter og resten af verden siger. De har erklæret virkeligheden krig, og han gør det skræmmende effektivt med en populisme og kynisme, som jeg ikke troede fandtes i Socialdemokratiet.

I et indlæg i Politiken d. 4. maj, får jeg æren af at blive udråbt som "aktivisten", Henrik Stokholm og bliver sat i bås med den yderste venstrefløj af Socialdemokratiets udlændingeordfører, Rasmus Stoklund.

Stoklund skriver: "*Min sidste anke i den aktuelle debat vedrører aktivisten Henrik Vestergaard, som er rektor på et fynsk gymnasium. Vestergaard lever i*

den vildfarelse, at det "betaler sig at råbe højt", når han varetager udlændingepolitiske interesser for sine elever. Den opfattelse må bero på en misforståelse. Danmark er en retsstat, og hvis en af de elever, han hjælper, får forlænget en opholdstilladelse, så skyldes det ikke hans kampagner. Flygtningenævnet lader sig ikke styre af en gymnasirektors synspunkter".

Stoklund gør det, han er bedst til. Han forvansker og fordrejer virkeligheden og gentager sine indstuderede onelinere om syrere. For jeg og hele uddannelses Danmark har igen og igen gentaget, at det her handler om at passe på vores elever - uanset om de kommer fra Syrien eller Fredericia. Det her handler ikke om partipolitik, men om anstændighed, ordentlighed og grundlæggende værdier i vores samfund.

For to år siden, var det DF, der var ude efter mig, nu er det Stoklund, Tesfaye og Socialdemokratiet. For to år siden citerede jeg også Propagandaminister Goebbels' profeti fra 1930'erne, som desværre stadig har en skræmmende relevans i den her debat – nu med Socialdemokratiet i front: *For en løgn, der fortælles én gang, forbliver en løgn, men en løgn der fortælles tusinde gange, bliver til sandheden.*

I skal også vide, at jeg har meldt mig ud af Socialdemokratiet efter 20 års medlemskab. Det gjorde jeg allerede da Socialdemokratiet bakkede op om Lindholm...

Demokratiets tilstand og modtageren af stafetten

I min optik er det deliberative og Hal Koch'ske samtaledemokrati i fare, og jeg håber inderligt, vi kan vende udviklingen, så den demokratiske samtale ikke reduceres til onelinere, hadefuldt råberi, og ren monolog i tågede ekkokamre. For et samfund skal kendes på, hvordan det behandler sine svageste, men også på, *hvordan man taler om dem*. Danmark er foregangsland på mange områder. Men lige nu er vi desværre også foregangsland i inhuman behandling og demagogisk fremstilling af de sårbare i vores samfund. Det er kynisk og udansk. Lad dog de stakkels mennesker blive, indtil vi med garanti ved, at det ikke er farligt i Syrien - og indtil resten af verdenssamfundet er enige med os i den vurdering. Vi har råd og plads til det, og det her handler ikke om fri indvandring og en lallende virkelighedsfjern frelstthed. Det handler om at behandle andre, som vi gerne selv vil behandles i vores livs største krise.

Vi behøver faktisk nemlig ikke at træde på hinanden. Der er nemlig plads nok, og der er også håb, for danskerne findes i mange modeller. Og er der et menneske, der virkelig har givet mig håb, så er det den person, der skal overtage den her stafet. Det er en person, der i mange år har kæmpet for tolerance, for selvindsigt og for et opgør med den ulidelige selvhøjtidelighed og frygten for det fremmede i det her land. Det er ikke bare hendes arbejde. Det er hendes kald. Hun har selv stået midt i den offentlige debat og har fået hug, men hun kæmper videre og gør mig og så mange andre mennesker glade og fyldt med håb. Hun får mig også til at grine – særligt på dag nummer to. Hendes smukke stemme og hendes knivskarpe tekster gennemlyser den danske folkesjæl med røntgen og tager fat i dogmerne, og der hvor det gør ondt. Med befriende sort humor. Med alvor og med bid. Hendes arbejde rykker mere end alle avisers debatsektioner og hæslige debatprogrammer på landets TV-kanaler. Hun er en moderne protestsanger, og når hun sidder ved et flygel, så får jeg kuldegysninger og bliver rørt. Hun rummer en sjælden urkraft og et talent, som rør os alle. Hun giver os alle sammen håb på den her Grundlovsdag, når hun synger:

Men der er plads nok, i det her land

vi behøver faktisk ikke at træde på hinanden

der er plads nok, i den her andedam

igen grund til at rede alle med samme kam

Men vi er et fladt land, fyldt med mennesker og svin

hvor man ikke må være for meget hvor man let bliver til grin

hvor der er svaner der kan brække dine arme og ben

men den vil hellere bare flyde rundt og være fin

og er det ikke sådan vi er?

Vi gør dig ingenting hvis du lader os være

storhedsvanvid og mindreværd

det er det Danmark som jeg ser

For mig er det stor kunst det her. For i min lægmandsoptik, så er kunst en kritisk undersøgelse af virkeligheden. En gennemlysning, der blotlægger sorte pletter og det forlorne hos os alle sammen. Kunst er spørgsmålstejn ved det bestående. Kunst sætter ting til debat og rør os alle sammen.

Alt det gør modtageren af den her pris, hver gang vi hører hendes smukke stemme og hendes skarpe tekster. Hun er fantastisk, og hun hedder Annika Aakjær.

Lad os klappe hende herop.

Inden jeg lidt modvilligt leverer den her livgivende demokratistafet videre, så vil jeg lige prøve at gøre status – både fra min lille verden, men også for det demokrati vi fejrer i dag på Grundlovsdag. Jeg har ingen særlige forudsætninger for at gøre det, for hvad er det lige Nyborg Gymnasiums rektor skal bidrage med. Jeg er hverken politolog, politiker eller specialist. Jeg er bare mig. Så jeg kommer mest som almindeligt menneske i det her land, og selvom jeg givet lever i et ekkokammer, så tror jeg også, jeg er lidt repræsentativ, og kan sætte ord på, hvad nogle mennesker tænker om demokratiets tilstand. Jeg tror faktisk heller ikke altid Socialdemokratiet og DF har monopol på folkedybet.

Tilbageblik og status

For to år siden stod jeg her og modtog demokratistafetten sammen med mine to fantastiske piger, Roda og Ruwayda. Det var et af mine livs største øjeblikke. Og det er ikke bare noget jeg siger til den her lejlighed. Det mener jeg virkelig. Jeg har aldrig glemt, hvordan det var at stå og kigge ud over jer, og mærke varmen fra jer alle. I aner ikke, hvor meget den stafet og det rygstød betød for mig og pigerne, og hvad den har betydet på min skole.

Da jeg stod her sidst, var der valg til Folketinget, og vi havde alle håb i maven. Om aftenen stod det klart, at vi fik en nye regering og andet flertal. Jeg håbede inderligt, det betød et opgør med Inger Støjberg, Martin Henriksen, Morten Messerschmidt og den yderste højrefløjs kyniske og hadefulde retorik og

udlændingepolitik. Et opgør med negativ nationalisme, tunnelsyn, fordomme, og udgrænsning af kulturer, befolkningsgrupper og bestemte mennesker. Det var ikke til at være i, og jeg var så ked af det hele.

Den gang var det somalierne, man ville sende tilbage til et totalt krigshærgat land, uden at kunne garantere deres sikkerhed. Dengang kæmpede jeg og Nyborg Gymnasium for en familie, som var blevet meldt ud af samfundet og endt i et juridisk tomrum – og med fem dejlige unger, som blev meldt ud af skolerne med to dages varsel. Kommunen stoppede al økonomisk hjælp samtidigt. Jeg lod mine to piger blive i 10. klasse alligevel, og vi lavede nødscole til de mindre børn og samlede penge ind, så familien kunne blive i deres hjem i Nyborg. Tanken om at de skulle sidde på et udrejsecenter var ubærlig for mig og for borgerne i Nyborg – og mange ude i hele landet.

For mig var det dengang som nu helt uforståeligt og uretfærdigt. I den grundlov jeg handler efter, og i den verden jeg lever i, har alle børn nemlig ret til undervisning og et trygt børneliv. Jeg argumenterede ud fra den Grundlov vi fejrer i dag.

Ret hurtigt kom jeg under voldsom beskydning, og navngivne DF'ere krævede mig fyret, og stillede spørgsmål til ministeren om, hvorvidt sagen ikke skulle have konsekvenser for min ansættelse. Jeg blev kaldt landsforræder, frelst idiot og beskyldt for at agere som politiker.

Jeg sagde dengang som nu, at jeg ikke er politiker, men at jeg står op om morgen for at passe på mine elever, og at jeg hver dag stræber efter at danne og uddanne de unge mennesker ud fra værdier, som er klart beskrevet i gymnasiets formålsbeskrivelse. Vi arbejder nemlig for, at skolernes dagligliv bygger på åndsfrihed, ligeværd og demokrati og for at styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Det formål er omdrejningspunkt for alt, hvad vi gør på Nyborg Gymnasium, og på alle andre ungdomsuddannelser i det her land. Friheds- og menneskerettigheder gælder nemlig alle! Det sagde jeg for to år siden....

Det endte med, at alle ungerne kom tilbage i skole, og familien fik deres rettigheder tilbage, og for bare halvanden måned siden, fik familien endelig opholdstilladelse, og kampen er endelig slut efter to år. Roda og Ruwayda går i 2.g på min skole, og lillesøster er startet i 1.g. Det endte godt.

Dengang for to år siden troede jeg virkelig på en mere human politik. Jeg havde håb, og kunne ikke forestille mig en socialdemokratisk regering, som ville overgå Inger Støjbergs konfrontatoriske og populistiske udgrænsning af de mest svage grupper i vores samfund.

Jeg troede, at der kom anstændighed og ordentlighed tilbage i regeringsførelsen. Så kom Covid-19, og jeg lukkede mig inde i mit eget skole-ekkokammer og prøvede at navigere i krisen, som slugte al min opmærksomhed og mit arbejde.

Deja vu med Aya og de andre syrere

Men så fik jeg mareridtsagtig deja vu, som desværre ikke bare var et mareridt man kan vågne fra. Dagen efter familien Abdisalan fik asyl, så fik jeg besøg af min søde elev, Aya Abu-Deher fra 2.q. Hun kom grædende, og viste mig brevet fra Udlændingestyrelsen, hvor der står, at hun har fået inddraget sin opholdstilladelse, og skal sendes tilbage til Syrien med sin familie. Men Aya og hendes familie er rædselsslagne for at komme tilbage. De er blevet intimideret og truet af regimet, og derfor flygtede de. Men ingen danske myndigheder tror på det.

Aya og de andre syrere er flygtet fra den brutale borgerkrig og Assads diktatur i Syrien i 2015. Hendes brødre flygtede fra militærtjeneste i diktaturet året før, og familien blev efterfølgende chikaneret og truet, så de måtte flygte. Siden Aya kom til Danmark, har hun og familien gjort alt for at blive integreret. Hun har gået i sprogskole, den lokale grundskole i 7.-9. klasse, 10. klasse på Nyborg Gymnasium, og nu er hun tre måneder fra at blive HF-student fra skolen. Hun har klaret det så flot, taler klingende dansk, og har selvfølgelig drømme om job, uddannelse og et liv i Danmark. Hun vil hellere dø her end tage tilbage til Syrien.

Mange andre syriske familier i Danmark har lige nu fået den samme besked, fordi Danmark, som det første og eneste vestlige land mener, at sikkerheden i området omkring Damaskus er forbedret efter den årelange borgerkrig. Det på trods af, at EU og alle andre europæiske lande mener, at Syrien ikke er noget sikkert land at vende tilbage til. Og det på trods af, at vores egen

udenrigsminister sidste år udtalte at: ”*Regimet er kendt for tortur og vilkårlige tilbageholdelser. Utallige syrere lever i skræmmende usikkerhed*”. Amnesty International advarer også klart mod hjemsendelser, fordi der er risiko for alvorlige menneskerettighedskrænkelser. FN’s Flygtningeorganisation har også vurderet at ”*forholdene endnu ikke er tilstrækkeligt sikre og bæredygtige nok til, at syriske flygtninge generelt kan begynde at vende tilbage*”.

Det paradoksale er også, at den danske regering ikke samarbejder med Assad-regimet, og derfor ikke har aftaler om hjemsendelse med syriske myndigheder. Når man mister sin opholdstilladelse, så sendes man til et udrejsecenter, fordi det er et hjemrejseperspektiv. Men familien, og alle andre syrere, der har fået samme besked, vil komme til at sidde på de centre i årevis, fordi ingen ved, hvordan Assads diktatur udvikler sig i Syrien.

Tesfaye har gentagne gange udtalt sig om sagen, og affejet den med samme argument om, at man ikke kan hive en enkeltsag ud af bunken og give ophold, fordi Aya eller andre har været i fjernsynet med deres tragiske sager. Det er vi alle enige i, for sagsbehandlingen skal selvfølgelig bygge på fælles principper, som er en retsstat værdig. Vi skal ikke tage en enkeltsag ud af bunken. Vi skal tage hele bunken og overveje om principperne ikke skal ændres. For skal vi virkelig være det eneste land i Europa, der behandler mennesker i nød på den måde? Det er så inhumant og uværdigt, at de stakkels mennesker skal sidde på centre på ubestemt tid. Ingen andre lande i Europa kunne drømme om den her praksis.

Og det værste er, at det handler om symbolpolitik. Det handler om at signalere, at folk i nød skal holde sig væk fra Danmark. Frygten for stemmetab til den yderste højrefløj er åbenbart vigtigere end hensynet til udsatte mennesker i vores land. Men det her er mennesker af kød og blod, og kan det virkelig være rigtigt, at man internerer udsatte og sårbare mennesker på ubestemt tid i lejre i Danmark.

Jeg tror ikke, jeg er den eneste, der er blevet chokeret over den nuværende regering. Jeg tror, mange danskere har det som jeg – og det kan jeg også se på de reaktioner, der er kommet i medierne og på de sociale medier. Det er også nået

Le Monde, NY-times, BBC, CNN, ZDF, The Guardian, Al Jazeera, Taiwan, Tyskland, Tele France, Italien, Island, Irland. En amerikansk journalist det amerikanske Foreign Policy fortalte mig, at man betragter Danmark som et racistisk land...

Tesfaye og Stoklund fremhæver hele tiden, at vi skal tro på systemet og dommernes afgørelse i Flygtningenævnet. Men de ved ikke, om folk bliver slået ihjel. Det er en livsfarlig russisk roulette med menneskeliv. Ingen kan garantere for de menneskers sikkerhed, og ingen myndigheder tror på de fortællinger syrerne kommer med, selvom eksperter og rapporter fra hele den vestlige verden understøtter de beretninger, de syriske flygtninge kommer med. Danmark går enegang, og det er nyt for mig i Danmark, at man ikke tror på mennesker.

Så det her handler ikke om en Aya-lov. Det handler om hele lovgivningen, som dommerne i Flygtningenævnet efterlever. Det handler om den måde §7, stykke 3 bruges på i Danmark, som det eneste vestlige land.

Det handler også om, at vi grundlæggende kommer til at lade mennesker sidde på ubestemt tid på udrejsecentre fyldt med ”motivationsfremmende foranstaltninger” og tager de mennesker som gidsler i en symbolpolitisk kamp for at vise omverdenen, at vi er hardlinere i Danmark. Det handler om, at vi sætter menneskeliv på hold, mennesker med ressourcer, som vil bidrage til vores samfund – både kulturelt, socialt og økonomisk. Syrerne er blevet velfærdsstatens bombeskjold. Og Tesfaye er velfærdsstatens stolte selvudråbte dørmand...

Ikke alene mere

Og jeg står ikke længere alene med mine synspunkter – lige som sidste gang. For heldigvis har hele Uddannelses Danmark bakket op, og vi står skulder ved skulder. Mange af jer læste måske også den fantastiske kronik, som 15 uddannelsesorganisationer udsendte. De skrev:

”Vi skal opdrage eleverne til at leve i og medvirke til et samfund som det danske med frihed og folkestyre. Vi skal lære eleverne samfundssind, folkeoplysning og retsorden. Man kunne sammenfatte det med: vi skal lære eleverne ordentlighed. Uden ordentlighed forvitrer de forpligtende fællesskaber.

” Vi skaber vores samfund sammen – hver dag. Handlinger og sprog skaber vores verden. Samfundssind er meget mere end at hoste i ærmet. Vi vil også blive målt på vores evne til at være et ordentligt folk. ”

Det er nemlig ikke nok at hoste i ærmet. Formålsparagraffen på ungdomsuddannelserne skal nemlig ikke bare være varm luft i politiske skåltaler og i åndernes rige. Den skal udleveres og realiseres hver dag - også selvom den samme formålsparagraf lige nu karambolerer med Stoklunds, Tesfayes og Mette Frederiksens kyniske forsøg på at fastholde de vælgere, der er vandret hen over midten. For det kan koste menneskeliv.

Så uanset hvilke politiske vinde der blæser og uagtet partiers behov for stemmemaksimering, så står uddannelses Danmark og klassekammerater fra alle egne af det her land sammen om at kæmpe for Aya Abo Daher, Faeza og de andre syrere! Det handler om uddannelse, og det handler om menneskers liv og død!

Ord skaber virkelighed

Men menneskeliv og grundlæggende samfundsværdier bekymrer ikke Tesfaye og Stoklund i den her sag. Men magten gør. Sandhed og løgn, rigtigt eller forkert afgøres ikke af fakta, rapporter og vurderinger fra alle andre vestlige lande. Nej sandheden afgøres af Stoklund, Tesfaye, som henviser til de 8 ud af 10 danskere, som de mener bakker op om regeringens politik. Men gad vide om Stoklund og Tesfaye har spurgt alle danskere, om det harmonerer med danske værdier, at Danmark som det eneste vestlige land sender mennesker tilbage til et diktatorisk regime, der vilkårligt forfølger og slår folk ihjel? Hvad er det lige de danske myndigheder, Tesfaye og Stoklund ved, som ingen andre vestlige lande ved om sikkerheden i Syrien? Det kan og vil ingen svare på...

Stoklund og Tesfaye bliver også ved med at gentage de samme onelinere, at der ikke kan laves særlove, fordi Aya og andre har været i fjernsynet. De bruger også de samme onelinere om syreres kriminalitet, antallet af hjemrejste og deres behov for offentlig forsørgelse igen og igen. Til trods for, at de myter er tilbagevist et utal af gange. Det er demagogi og populisme af værste skuffe.

Ord skaber virkelighed, og Stoklund og Tesfayes ord er magt. De siger, hvad de vil, om virkeligheden – uanset hvad fakta, rapporter og resten af verden siger. De har erklæret virkeligheden krig, og han gør det skræmmende effektivt med en populisme og kynisme, som jeg ikke troede fandtes i Socialdemokratiet.

I et indlæg i Politiken d. 4. maj, får jeg æren af at blive udråbt som "aktivisten", Henrik Stokholm og bliver sat i bås med den yderste venstrefløj af Socialdemokratiets udlændingeordfører, Rasmus Stoklund.

Stoklund skriver: "*Min sidste anke i den aktuelle debat vedrører aktivisten Henrik Vestergaard, som er rektor på et fynsk gymnasium. Vestergaard lever i den vildfarelse, at det "betaler sig at råbe højt", når han varetager udlændingepolitiske interesser for sine elever. Den opfattelse må bero på en misforståelse. Danmark er en retsstat, og hvis en af de elever, han hjælper, får forlænget en opholdstilladelse, så skyldes det ikke hans kampagner. Flygtningenævnet lader sig ikke styre af en gymnasierectors synspunkter*".

Stoklund gør det, han er bedst til. Han forvansker og fordrejer virkeligheden og gentager sine indstuderede onelinere om syrere. For jeg og hele uddannelses Danmark har igen og igen gentaget, at det her handler om at passe på vores elever - uanset om de kommer fra Syrien eller Fredericia. Det her handler ikke om partipolitik, men om anstændighed, ordentlighed og grundlæggende værdier i vores samfund.

For to år siden, var det DF, der var ude efter mig, nu er det Stoklund, Tesfaye og Socialdemokratiet. For to år siden citerede jeg også Propagandaminister Goebbels' profeti fra 1930'erne, som desværre stadig har en skræmmende relevans i den her debat – nu med Socialdemokratiet i front: *For en løgn, der fortælles én gang, forbliver en løgn, men en løgn der fortælles tusinde gange, bliver til sandheden.*

I skal også vide, at jeg har meldt mig ud af Socialdemokratiet efter 20 års medlemskab. Det gjorde jeg allerede da Socialdemokratiet bakkede op om Lindholm...

Demokratiets tilstand og modtageren af stafetten

I min optik er det deliberative og Hal Koch'ske samtaledemokrati i fare, og jeg

håber inderligt, vi kan vende udviklingen, så den demokratiske samtale ikke reduceres til onelinere, hadefuldt råberi, og ren monolog i tågede ekkokamre. For et samfund skal kendes på, hvordan det behandler sine svageste, men også på, *hvordan man taler om dem*. Danmark er foregangsland på mange områder. Men lige nu er vi desværre også foregangsland i inhuman behandling og demagogisk fremstilling af de sårbare i vores samfund. Det er kynisk og udansk. Lad dog de stakkels mennesker blive, indtil vi med garanti ved, at det ikke er farligt i Syrien - og indtil resten af verdenssamfundet er enige med os i den vurdering. Vi har råd og plads til det, og det her handler ikke om fri indvandring og en lallende virkelighedsfjern frelstthed. Det handler om at behandle andre, som vi gerne selv vil behandles i vores livs største krise.

Vi behøver faktisk nemlig ikke at træde på hinanden. Der er nemlig plads nok, og der er også håb, for danskerne findes i mange modeller. Og er der et menneske, der virkelig har givet mig håb, så er det den person, der skal overtage den her stafet. Det er en person, der i mange år har kæmpet for tolerance, for selvindsigt og for et opgør med den ulidelige selvhøjtidelighed og frygten for det fremmede i det her land. Det er ikke bare hendes arbejde. Det er hendes kald. Hun har selv stået midt i den offentlige debat og har fået hug, men hun kæmper videre og gør mig og så mange andre mennesker glade og fyldt med håb. Hun får mig også til at grine – særligt på dag nummer to. Hendes smukke stemme og hendes knivskarpe tekster gennemlyser den danske folkesjæl med røntgen og tager fat i dogmerne, og der hvor det gør ondt. Med befriende sort humor. Med alvor og med bid. Hendes arbejde rykker mere end alle avisers debatsektioner og hæsle debatprogrammer på landets TV-kanaler. Hun er en moderne protestsanger, og når hun sidder ved et flygel, så får jeg kuldegysninger og bliver rørt. Hun rummer en sjælden urkraft og et talent, som rør os alle. Hun giver os alle sammen håb på den her Grundlovsdag, når hun synger:

Men der er plads nok, i det her land

vi behøver faktisk ikke at træde på hinanden

der er plads nok, i den her andedam

igen grund til at rede alle med samme kam

Men vi er et fladt land, fyldt med mennesker og svin

hvor man ikke må være for meget hvor man let bliver til grin

hvor der er svaner der kan brække dine arme og ben

men den vil hellere bare flyde rundt og være fin

og er det ikke sådan vi er?

Vi gør dig ingenting hvis du lader os være

storbedsvanvid og mindreværd

det er det Danmark som jeg ser

For mig er det stor kunst det her. For i min lægmandsoptik, så er kunst en kritisk undersøgelse af virkeligheden. En gennemlysning, der blotlægger sorte pletter og det forlorne hos os alle sammen. Kunst er spørgsmålstejn ved det bestående. Kunst sætter ting til debat og rør os alle sammen.

Alt det gør modtageren af den her pris, hver gang vi hører hendes smukke stemme og hendes skarpe tekster. Hun er fantastisk, og hun hedder Annika Aakjær.

Lad os klappe hende herop.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Grundlovstale, Prisuddelingstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/henrik-vestergaard-stokholms-overdragelsestale-ved-overraekkelsern-af-demokratistaffet-2021>